

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการวิจัยเรื่อง การจัดการความขัดแย้งในอัตลักษณ์ทางเพศที่แตกต่างจากเพศวิถีกระแสหลัก และการปรับตัวกลุ่มหญิงรักหญิง จังหวัดพิษณุโลก ครั้งนี้ ก่อนอื่นผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทางวิชาการ แนวคิดทฤษฎี ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางและกรอบในให้เกิดความเหมาะสม โดยงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การตรวจสอบข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

บุคคลเพศหญิงที่เป็นหญิงรักหญิง อายุ 20 ปีขึ้นไป จังหวัดพิษณุโลก จำนวนตั้งแต่ 25 ราย ช่วงอายุระหว่าง 20-35 ปี อาชีพส่วนใหญ่ ทำงานเอกชน รองลงมา รับราชการ ธุรกิจส่วนตัว และกำลังศึกษาอยู่ ได้ยอมรับตนเองว่าเป็นบุคคลหญิงรักหญิง ทั้งที่มีคู่รักเป็นหญิงด้วยกัน และยังเป็นโสดแต่ชอบผู้หญิงด้วยกัน มีการแสดงออกเปิดเผยต่อสังคม ครอบครัว บุคคลใกล้ชิด สถานที่ทำงาน ว่าตนเองเป็นบุคคลรักหญิงด้วยกัน ตลอดจนพร้อมที่จะให้ข้อมูล เป็นบุคคลหญิงรักหญิง ไม่ว่าจะลักษณะที่เป็น ทอม ดีและเลสเบี้ยน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการศึกษาแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้แบบสัมภาษณ์โดยไม่มีโครงสร้าง (Unstructured interview) คือ ผู้สัมภาษณ์จะมีประเด็นคำถามหลักและเปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลหลักเล่ารายละเอียดต่างๆ ได้อย่างอิสระ โดยผู้สัมภาษณ์คอยซักถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับรายละเอียดต่างๆ ที่อยู่ในกรอบของงานวิจัย ประกอบกับบันทึกเสียง ซึ่งเน้นการจดบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์

แบบละเอียดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน พร้อมกับการสังเกต และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับไปพร้อมกับการจดบันทึก การถ่ายภาพประกอบเพื่อการตรวจสอบข้อมูลปรากฏการณ์ต่างๆ แต่ทั้งนี้คำนึงถึงการยินยอมของผู้ให้ข้อมูลหลักก่อนว่ายินยอมหรือไม่

ลักษณะของการสัมภาษณ์

เริ่มแรกผู้วิจัยสร้างความสัมพันธ์ (Rapport) แนะนำตัว สร้างความน่าเชื่อถือบอกกล่าวถึงกระบวนการของงานวิจัย การทำให้ผู้ให้ข้อมูลการวิจัยมีความไว้วางใจ ลดความตื่นเต้นในการพูดคุยคำถาม คำสัมภาษณ์ที่เป็นเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องราวที่ค่อนข้างเป็นความลับ โดยผู้วิจัยพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องทั่วไป เช่น สภาพครอบครัว ความเป็นอยู่ การดำเนินชีวิตประจำวัน การศึกษา อาชีพ ผู้วิจัยสอดแทรกซักถามรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการวิจัยที่กำหนดไว้ และถามรายละเอียดให้ได้ข้อมูลตามข้อเท็จจริงให้มากที่สุด ทั้งนี้ในการสนทนาสัมภาษณ์บางเหตุการณ์ที่ผู้วิจัยประสบมาเช่นกัน ผู้วิจัยได้สนทนาให้ความคิดเห็นร่วมด้วยกับผู้ให้ข้อมูล

การสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์รายบุคคล มีการนัดเวลา สถานที่ มีการสัมภาษณ์บุคคลหนึ่งมากกว่าหนึ่งครั้ง ก่อนสัมภาษณ์ผู้วิจัยขออนุญาตอัดเสียงการสัมภาษณ์ โดยชี้แจงให้ผู้ให้ข้อมูลหลักทราบถึงจุดประสงค์การวิจัย บันทึกรวันและเวลาการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ถอดเทปการสัมภาษณ์ทุกคำด้วยตนเอง ผู้วิจัยนั้นให้ผู้ให้ข้อมูลเป็นคนกำหนดนามสมมติของตัวเองเมื่อเขียนเรื่องของแต่ละบุคคลเสร็จ และผู้วิจัยได้ส่งเรื่องให้ผู้ให้ข้อมูลหลักตรวจสอบก่อนเมื่อเสร็จกระบวนการนี้ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลต่างๆ มาเข้าสู่วิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การบันทึกข้อมูล ในการเก็บข้อมูลแต่ละครั้งผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ร่วมกับการสังเกต ลักษณะการสัมภาษณ์จะเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) โดยเฉพาะเน้นเรื่องการปรับตัว และปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวของหญิงรักหญิงการบันทึกข้อมูลผู้วิจัยเป็นคนบันทึกข้อมูลด้วยตัวเองทั้งหมด นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบกับวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อตรวจสอบความชัดเจนว่าครบถ้วนและสมบูรณ์มากที่สุด

การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูลหลังจากได้ข้อมูลมาแล้วตรวจสอบข้อมูลโดยดูจากขอบเขต และวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้มานั้นสามารถตอบโจทย์ปัญหาของการวิจัยหรือไม่ รวมไปถึงตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้มาจากแต่ละคน วิธีการตรงกันหรือสอดคล้องกันหรือคล้อยตามกันหรือไม่

นอกจากนี้เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำข้อมูลต่างๆ เข้าปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาขอการแสดงความคิดเห็นและขอคำแนะนำ เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ จึงนำคำแนะนำมาพิจารณาและปรับใช้ในงานวิจัยต่อไป และจะขอสัมภาษณ์ข้อมูลที่ยังขาดและไม่ชัดเจนจากผู้ให้ข้อมูลอีกครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำการวิเคราะห์ข้อมูลมาอธิบายการดำเนินชีวิตของกลุ่มหญิงรักหญิง จังหวัดพิษณุโลก ในด้านการปรับตัวต่างๆ ตลอดจนการวางตัวในสถานที่ทำงาน ความสัมพันธ์กับครอบครัว และบุคคลรอบตัว การดำเนินชีวิตประจำวันที่จะต้องเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางสังคมทั่วไป อธิบายถึงการปรับตัวพฤติกรรมที่กระทำในแต่ละด้านมาจากทฤษฎีที่กำหนดมาตั้งแต่ต้น